

Аналіз фінансової звітності кредитних спілок – членів НАКСУ за I півріччя 2011 року

Станом на 01.07.2011 року членами НАКСУ були 148 кредитних спілок. У розрахунках даних, приведених на одну кредитну спілку, враховуються дані 144 кредитних спілок – членів НАКСУ, що подали звітні дані за II квартал 2011 року.

ЗВЕДЕНІ ДАНІ КРЕДИТНИХ СПІЛОК – ЧЛЕНІВ НАКСУ (ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ)

Активи кредитних спілок – членів НАКСУ на 01.07.2011 склали 688 462 063 грн., при цьому зведені активи кредитних спілок – членів НАКСУ зросли за II квартал на 8,5 млн. грн., але це не перекрило зменшення активів, яке відбувалося в I кварталі і було пов'язане з плінністю членства у НАКСУ (графік 1).

Уявлення про наявну структуру членства в НАКСУ дає таблиця 1.

Середні активи кредитних спілок – членів НАКСУ в II кварталі 2011 року зросли на 100 тис. грн. і склали 4 780 тис. грн.

Кредитний портфель у II кварталі 2011 року склав 647 647 014 грн., що свідчить про зростання порівняно з минулим кварталом на 12 млн. грн.

В той же час кредитний портфель кредитних спілок – членів НАКСУ ще не досяг значення початку року і майже на 6 млн. грн. менший, ніж в аналогічному періоді минулого року. Питома вага кредитного портфеля в активах складає 94% (графік 2).

Заощадження членів на депозитних рахунках порівняно з I кварталом 2011 року зросли на 5 млн. грн., але в порівнянні з 2010 роком вони зменшилися на 18,3 млн. грн. (графік 3).

Вклади членів кредитних спілок на депозитні рахунки залишаються основним джерелом коштів у кредитних спілках – членах НАКСУ. Від процентних ставок за цими вкладами залежать головне процентні ставки за кредитами.

Майже не змінилася структура вкладів на депозитні рахунки: на 65% депозитний портфель складається з середньострокових вкладів (від 3 до 12 місяців), безстрокові вклади

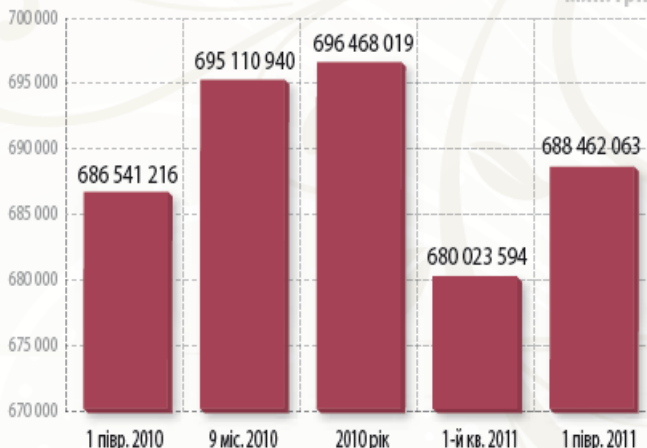
складають майже 4%, короткострокові вклади – 3% портфеля, а 28% депозитного портфеля припадає на довгострокові вклади (графік 4).

В II кварталі кількість членів кредитних спілок продовжувала зменшуватись і на 01.07.2011 року складала 400 894 особи (– 7,6% порівняно з минулим звітним періодом) (графік 5).

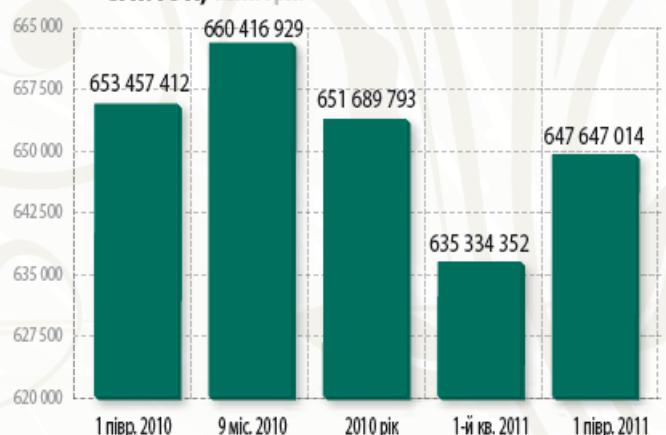
Різке зменшення членства стало наслідком прийняття загальними зборами частини спілок рішень про виключення зі спілок осіб, які порушили статут кредитної спілки в частині внесення обов'язкових внесків до капіталу кредитних спілок. Такі рішення ухвалювали кредитні спілки, які рішенням минулорічних загальних зборів запровадили обов'язкові внески до капіталу кредитної спілки.

Наступна таблиця 2 демонструє структуру кредитних спілок – членів НАКСУ за кількістю членів спілок.

Графік 1. СУМАРНІ АКТИВИ КРЕДИТНИХ СПІЛОК, млн. грн.

Графік 2. КРЕДИТНИЙ ПОРТФЕЛЬ КРЕДИТНИХ СПІЛОК, млн. грн.

Графік 4. СТРУКТУРА ВКЛАДІВ НА ДЕПОЗИТНІ РАХУНКИ

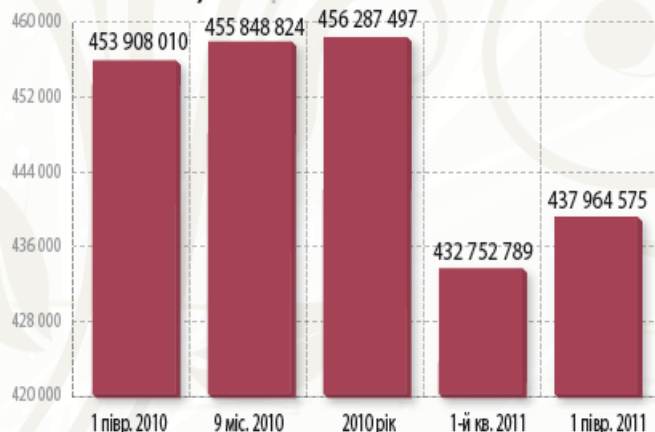
Найчисельнішими за кількістю спілок є групи спілок, в яких обслуговується від 1 000 до 2 000 членів (38 спілок). При цьому 59,88% членів обслуговуються у великих кредитних спілках з кількістю членів понад 5 000 осіб. У кредитних спілках з кількістю членів до 1 000 осіб обслуговується лише 7,04% загальної кількості членства, в той же час кількість таких спілок складає 42,36% від загальної кількості кредитних спілок – членів НАКСУ.

Структура кредитних спілок за кількістю членів

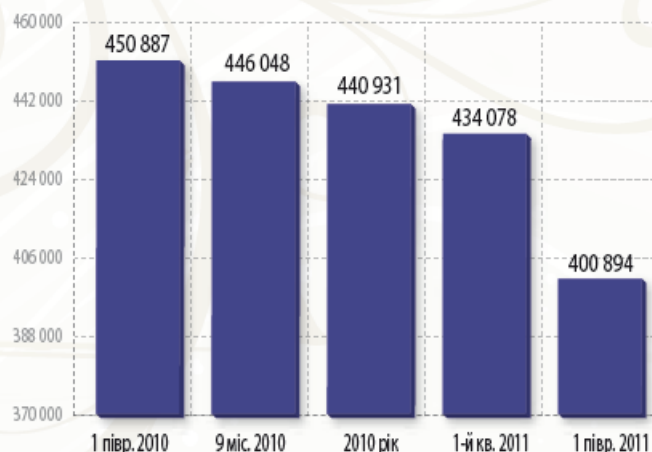
Таблиця 2

Кількість членів	Кількість КС	% від загальної кількості КС	Кількість членів КС	% від загальної кількості членів
Менше 100	3	2,08%	213	0,05%
від 100 до 500	27	18,75%	5 974	1,49%
від 500 до 1000	31	21,53%	22 041	5,50%
від 1000 до 2000	38	26,39%	54 603	13,62%
від 2000 до 5000	25	17,36%	78 016	19,46%
понад 5000	20	13,89%	240 047	59,88%
	144	100%	400 894	100%

Графік 3. ЗАОЩАДЖЕННЯ ЧЛЕНІВ КРЕДИТНИХ СПІЛОК, млн. грн.

Графік 5. КІЛЬКІСТЬ ЧЛЕНІВ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Таблиця 1

	Кількість КС	% від загальної кількості КС	Активи	% від загальної суми активів	Середні активи по групі КС
Менше 100 тис. грн.	5	3,47%	261 632	0,04%	52 326
Від 100 до 500 тис. грн.	18	12,50%	4 647 379	0,68%	258 188
Від 500 тис. грн. до 1 млн. грн.	14	9,72%	10 698 283	1,55%	764 163
Від 1 до 2 млн. грн.	28	19,44%	41 228 564	5,99%	1 472 449
Від 2 до 5 млн. грн.	49	34,03%	165 518 545	24,04%	3 377 929
Понад 5 млн. грн.	30	20,84%	466 107 660	67,70%	15 536 922
	144	100,00%	688 462 063	100,00%	4 780 987

Кількість позичальників у II кварталі 2011 року зменшилася й склала 83 900 осіб, а впродовж 2011 року вона зменшилася на 8,5 тисячі осіб (графік 6).

Кількість вкладників у кредитних спілках у II кварталі продовжувала зменшуватися; на кінець кварталу їхнє число становило 17 374 особи (графік 7).

КАПІТАЛ КРЕДИТНИХ СПІЛОК – ЧЛЕНІВ НАКСУ

Сумарний капітал кредитних спілок у II кварталі продовжував зростати і склав 154,5 млн. грн., що на 2,3 млн. грн. більше, ніж у I кварталі 2010

року, і на 15,7 млн. грн. більше, ніж у I півріччі 2010 року (графік 8).

Основною складовою капіталу кредитних спілок лишається пайовий капітал, питома вага якого в складі загального капіталу дорівнює 65,8%. На 01.07.2011 сумарний пайовий капітал склав 101 832 372 грн., що майже на 2,5 млн. грн. менше, ніж його значення на 01.04.2011 (графік 9).

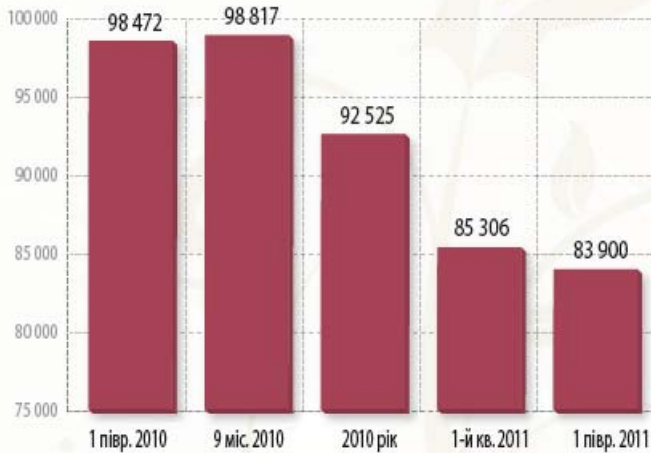
Власний капітал кредитних спілок – членів НАКСУ в II кварталі 2011 року зріс на 4,8 млн. грн. і склав 52,7 млн. грн., що на 10% більше, ніж у I кварталі 2011 року. Значне збільшення власного капіталу є основною складовою зростання сумарного капіталу кредитних спілок (графік 10).

У II кварталі 2011 року сумарний резервний капітал збільшився на 4,5 млн. грн. і склав майже 86,5 млн. грн.; у порівнянні з I кварталом 2011 року він зріс на 5,5% (графік 11).

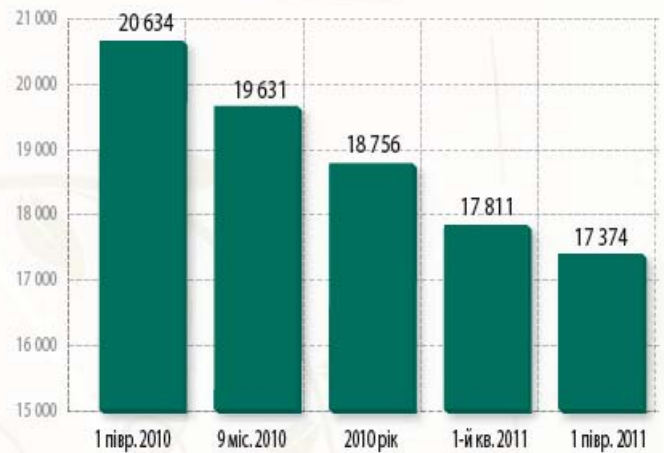
ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ КРЕДИТНИХ СПІЛОК – ЧЛЕНІВ НАКСУ

Продовжують переважати витрати на утримання персоналу порівня-

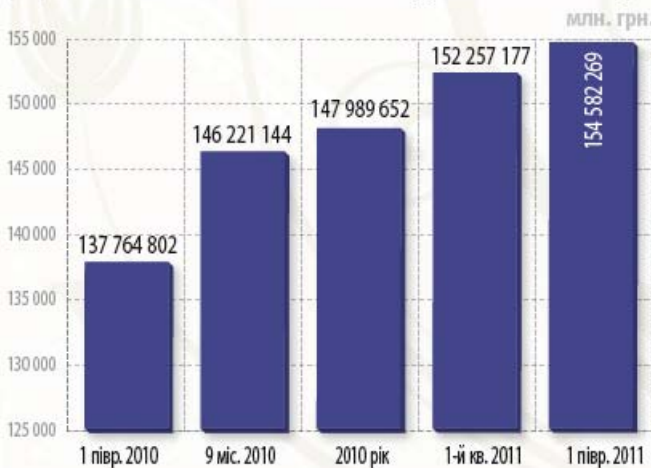
Графік 6. КІЛЬКІСТЬ ПОЗИЧАЛЬНИКІВ

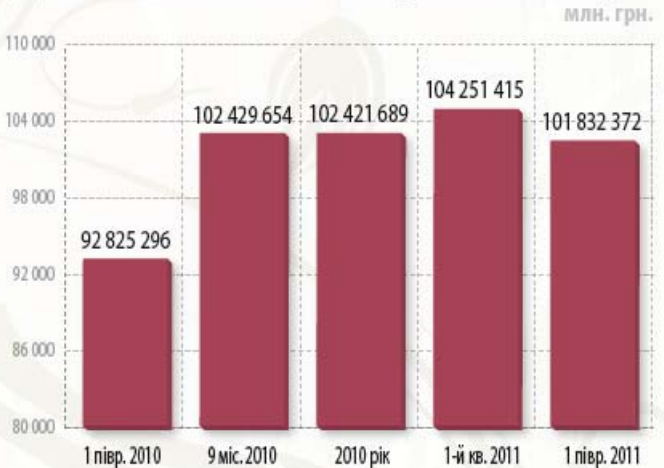
Графік 7. КІЛЬКІСТЬ ВКЛАДНИКІВ

Графік 8. СУМАРНИЙ КАПІТАЛ КРЕДИТНИХ СПІЛОК,

Графік 9. ПАЙОВИЙ КАПІТАЛ КРЕДИТНИХ СПІЛОК,

Таблиця 3

Розмір активів	До 100 тис. грн.	Від 100 до 500 тис. грн.	Від 500 тис. грн. до 1 млн. грн.	Від 1 до 2 млн. грн.	Від 2 до 5 млн. грн.	Понад 5 млн. грн.	Разом по НАКСУ
Процентні витрати разом	2,65	15,04	24,50	30,11	40,83	47,15	42,48
Операційні витрати разом	51,36	81,62	63,05	56,95	47,07	43,42	46,84
Витрати на формування РЗПВ	45,99	2,09	11,34	8,57	6,72	3,36	5,18
Витрати на формування резервного капіталу	0	0,30	1,06	0,70	2,06	1,78	1,75
Витрати на проценти на паї	0	0,95	0,05	3,67	3,32	4,29	3,75

для різних груп кредитних спілок дає таблиця 4.

Найбільший відсоток витрат – на нарахування заробітної плати та обов'язкових платежів у кредитних спілок з активами від 500 тис. грн. до 1 млн. грн. В той же час коливання структури витрат у залежності від активів поступово зменшуються. Сьогодні можна стверджувати, що кредитні спілки витрачають на утримання персоналу близько 60% від загальної суми непроцентних витрат, а на утримання офісу – близько 40%.

ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПО КРЕДИТНИХ СПІЛКАХ – ЧЛЕНАХ НАКСУ

Майже не змінилася структура кредитного портфеля, зросла частка кредитів на інші потреби та житлових кредитів. Споживчі кре-

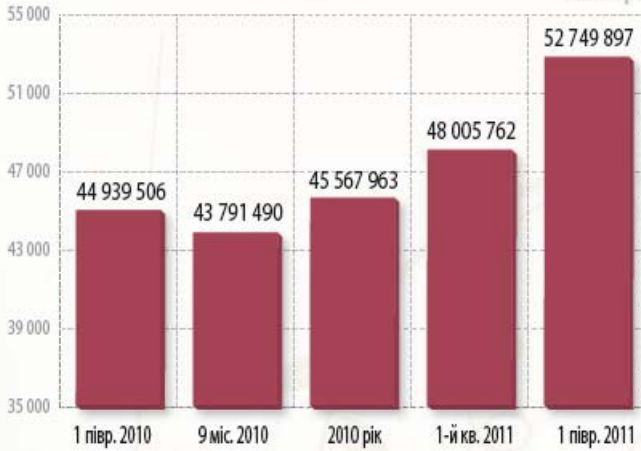
но з витратами на формування спецрезерву та витратами на утримання офісу. На 01.07.2011 вони склали 6,4%, що на 5,1% більше за витрати на формування РЗПВ, які, в свою чергу, зросли на 0,1% (графік 12, 13, 14).

Втім, у різних категорій кредитних спілок як структура витрат в цілому,

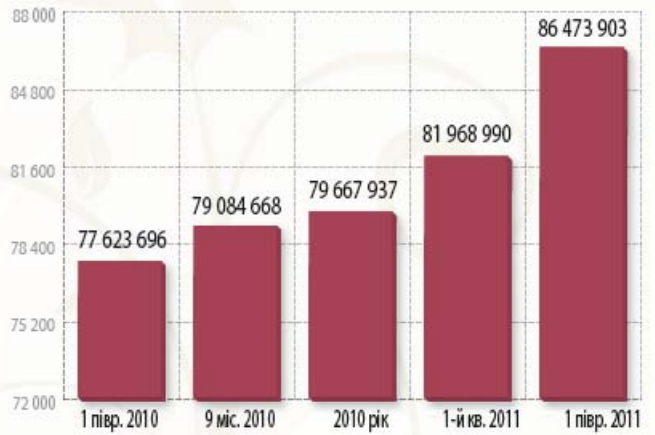
так і структура операційних витрат має певні особливості, про що свідчать дані таблиць 3, 4.

Питома вага процентних витрат у цілому пропорційна розміру активів кредитних спілок. Найбільший відсоток процентних витрат – у спілок з активами понад 5 млн. грн. Уявлення про структуру операційних витрат

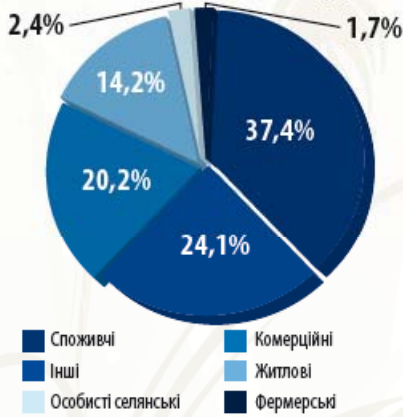
Графік 10. **ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ КРЕДИТНИХ СПІЛОК,**
млн. грн.

Графік 11. **РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ КРЕДИТНИХ СПІЛОК,**
млн. грн.

Графік 19. **СТРУКТУРА КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ЗА ВИДАМИ**

дити продовжують переважати в структурі кредитного портфеля, їхня частка в II кварталі зросла на 0,3%. Споживчі кредити забезпечують спілкам 47,7% доходності. Найнижчою доходністю характеризуються фермерські (0,5% доходу від 1,7%

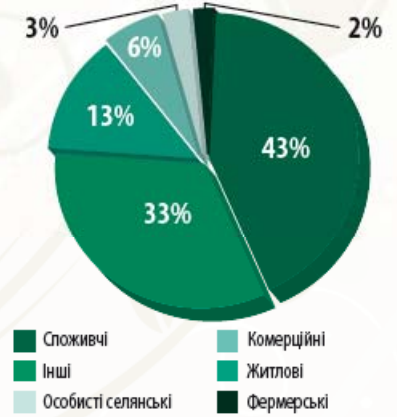
портфеля) та особисті селянські кредити (1% доходу від 2,4% портфеля). Такий підхід є цілком зрозумілим, в той же час для забезпечення необхідного рівня доходності кредитного портфеля та його відповідності строкам залучення коштів кредитним спілкам необхідна його диверсифікація (графіки 15-21).

Поквартальна динаміка видачі кредитів представлена діаграмою (графік 22).

У II кварталі 2011 року сума виданих кредитів значно зросла і склала 166,6 млн. грн.; у порівнянні з попереднім кварталом зростання склало 25 млн. грн. В той же час порівняно з аналогічним періодом минулого року кредитів видано на 4 мільйони менше.

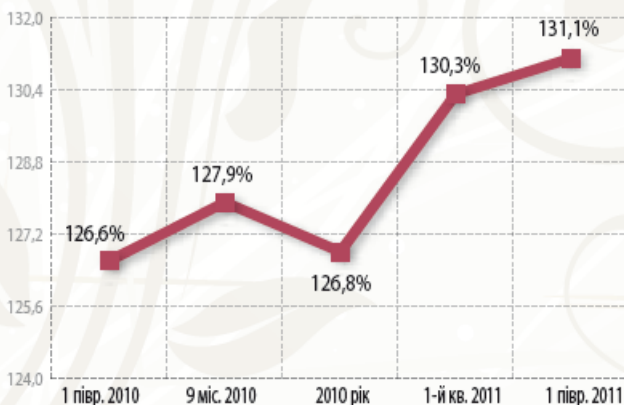
Таблиця 5 дає уявлення про річну динаміку видачі кредитів за цільовим призначенням. Дані представлені наростаючим підсумком з початку року.

Графік 20. **СТРУКТУРА ВИДАНИХ КРЕДИТІВ**

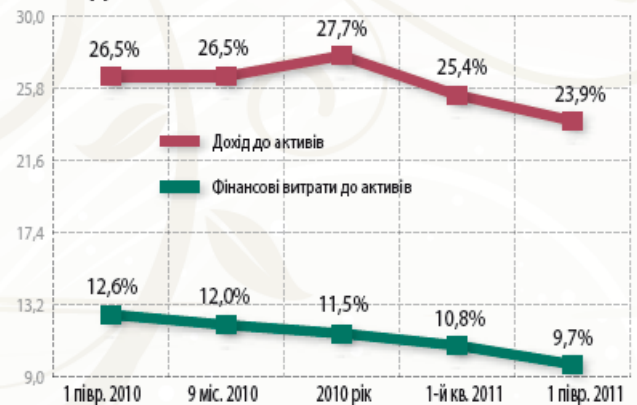

Середній розмір кредитів, що видавалися кредитними спілками – членами НАКСУ в II кварталі поточного року, склав 7 704 грн., що на 523 грн. більше, ніж у першому кварталі 2011 року. Структура виданих кредитів у цьому кварталі не змінилася.

Графік 12. **ДОХОДНІ АКТИВИ ДО ПЛАТНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ, НОРМАТИВНЕ ЗНАЧЕННЯ: НЕ МЕНШЕ 100%**

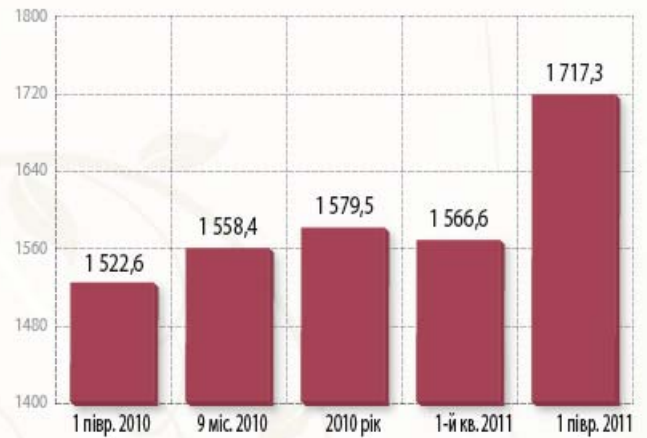
Графік 13. **ДОХІД ДО АКТИВІВ, ФІНАНСОВІ ВИТРАТИ ДО АКТИВІВ**

Графік 14. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ВИТРАТ КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Графік 15. АКТИВИ НА ОДНОГО ЧЛЕНА СПІЛКИ, грн.

Графік 16. СЕРЕДНІЙ РОЗМІР КРЕДИТУ, СЕРЕДНІЙ РОЗМІР ПРОСТРОЧЕНОГО КРЕДИТУ, СЕРЕДНІЙ РОЗМІР БЕЗНАДІЙНОГО КРЕДИТУ, грн.

Графік 17. ЗАОЩАДЖЕННЯ НА ОДНОГО ВКЛАДНИКА, грн.

Найбільше за кількістю – 22 329, – як і в минулих періодах, було видано споживчих кредитів, а найменше – фермерських, яких, у свою чергу, було видано 122. Також слід відзначити тенденцію до зменшення кількості виданих кредитів на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію житла впродовж 12 місяців.

Загальна картина буде неповною без представлення відсотку комерційних, фермерських та особистих селянських кредитів у кредитних портфелях спілок різних категорій (графік 23).

Питома вага бізнес-кредитів у кредитному портфелі всіх кредитних спілок – членів НАКСУ склала 24,3%; порівняно з попереднім кварталом цей показник зменшився на 0,6%. Найбільша частка бізнес-кредитів – у кредитних портфелях кредитних спілок з активами від 100 до 500 тис. грн. (28,1%), а найменша (0 %) – у

кредитних портфелях кредитних спілок з активами до 100 тис. грн. Найбільша питома вага кредитів, наданих на ведення фермерських та особистих селянських господарств, – у групі спілок з активами від 2 до 5 млн. грн.

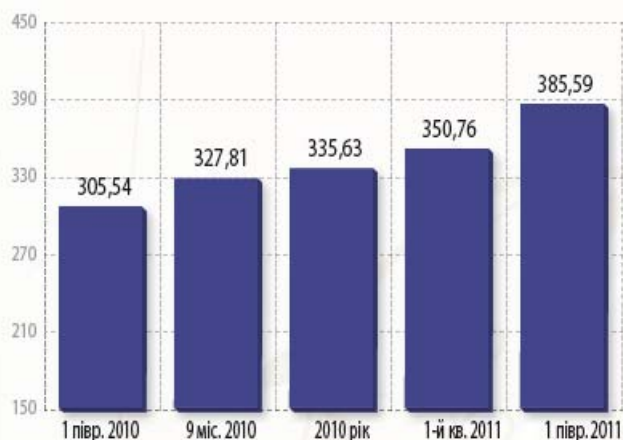
Таким чином, у II кварталі 2011 року спостерігалися такі тенденції в кредитних спілках – членах НАКСУ:

- зростання сумарних активів і кредитного портфеля;
- зростання капіталу кредитних спілок.

Таблиця 4

Розмір активів	До 100 тис. грн.	Від 100 до 500 тис. грн.	Від 500 тис. грн. до 1 млн. грн.	Від 1 до 2 млн. грн.	Від 2 до 5 млн. грн.	Понад 5 млн. грн.	Разом по НАКСУ
Витрати на страхування кредитів та депозитів	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Зарплата	56,2%	54,4%	64,7%	53,9%	58,6%	59,4%	58,7%
Офісні витрати	37,1%	44,6%	34,1%	43,7%	40,2%	38,7%	39,7%
Витрати на формування спільних фінансових фондів та нарахування податку на прибуток	2,3%	0,4%	0,4%	1,2%	0,1%	0,1%	0,2%
Інші витрати	4,4%	0,6%	0,8%	1,2%	1,1%	1,8%	1,4%

Графік 18. КАПІТАЛ НА ОДНОГО ЧЛЕНА СПІЛКИ, грн.

Графік 22. ПОКВАРТАЛЬНА ДИНАМІКА ВИДАЧІ КРЕДИТІВ, млн. грн.

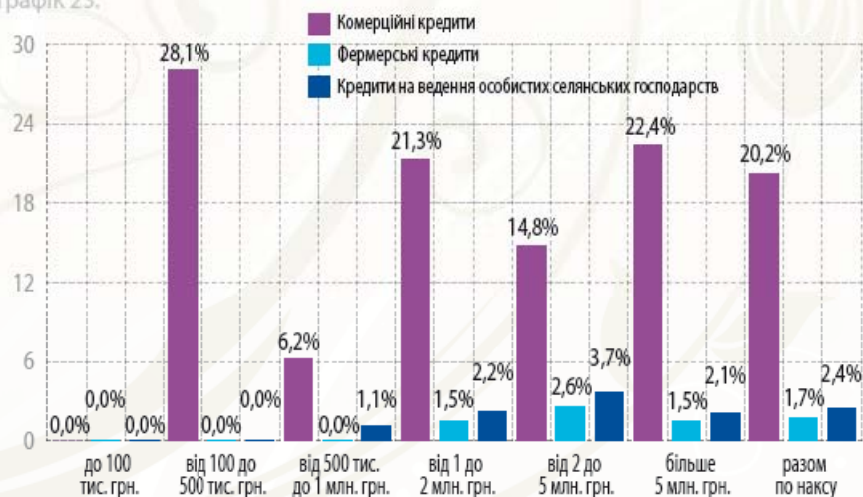

При цьому зростання капіталу кредитних спілок відбувалося на фоні загального зменшення пайового капіталу за рахунок зростання резервного капіталу, що, безумовно, є позитивним чинником.

Загальні тенденції ще більш яскраво розкриваються при проведенні аналізу окремих груп кредитних спілок. Так, з 36 проблемних кредитних спілок, які станом на 1 липня 2011 мали балансовий збиток, у 14 кредитних спілок збиток може бути перекритий за рахунок резервного капіталу, ще в 12 збиток поточної діяльності зменшується, а в 4 спілок перше півріччя навіть було прибутковим, хоча, зрозуміло, цього прибутку недостатньо для покриття раніше отриманого збитку.

На іншу частину кредитних спілок, які успішно працювали в I півріччі й не мають фінансових проблем, припадає 462,4 млн. грн. активів. Активи

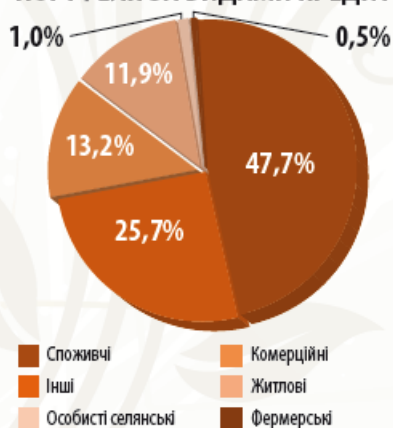
Графік 23.

цієї групи за перше півріччя зросли на 21,6 млн. грн., кредитний портфель збільшився на 22,2 млн. грн. і станом на 01.07.2011 складав 422,3 млн. грн., депозитний портфель

збільшився на 15,4 млн. грн. і дорівнював 288,4 млн. грн. Впродовж I півріччя 2011 року ці спілки видали понад 70 тисяч кредитів на загальну суму 287 млн. грн. ♦

Графік 21. ДОХОДНІСТЬ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ ЗА ВИДАМИ КРЕДИТІВ

Таблиця 5

	6 міс. 2010 р.	9 міс. 2010 р.	2010 рік	3 міс. 2011 р.	6 міс. 2011 р.
Надано кредитів	308 828 062	462 975 280	602 561 222	141 740 204	308 309 424
Кількість	46 877	71 431	94 079	19 736	40 015
Комерційні	22 570 268	30 917 897	42 470 372	8 687 507	17 744 671
Кількість	964	1 434	1 820	414	804
Фермерські	4 582 635	5 074 061	5 865 601	2 878 233	5 525 744
Кількість	156	182	237	65	122
Особисті	6 977 912	11 496 390	15 792 169	6 269 167	9 780 442
Кількість	1 075	1 500	1 874	536	898
Житлові	41 454 953	63 709 631	81 600 452	19 071 046	39 117 344
Кількість	5 568	8 429	10 919	2 067	4 586
Споживчі	128 890 436	210 403 084	278 937 298	63 803 646	134 888 992
Кількість	27 354	42 149	55 705	11 071	22 329
Інші	104 351 857	141 374 217	177 895 330	41 030 605	101 252 232
Кількість	11 760	17 737	23 524	5 583	11 276